Euroopa Parlament
2014-2019

Õiguskomisjon

2018/0044(COD)

3.5.2018

***|
RAPORTI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus õiguse kohta, mida kohaldatakse nõuete loovutamise kehtivusele kolmandate isikute suhtes
(COM(2018)0096 – C8-0109/2018 – 2018/0044(COD))

Õiguskomisjon

Raportöör: Pavel Svoboda

Kasutatud tähised

*	nõuandemenetlus
***	nõusolekumenetlus
***I	seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
***II	seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
***III	seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus paksus kaldkirjas. Teksti asendamine on märgistatud mõlemas veerus paksus kaldkirjas. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus paksus kaldkirjas.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida osutavad läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomasele tekstiosale. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud paksus kaldkirjas. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ▌ või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud paksus kaldkirjas ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.
Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

lk

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT 5

SELETUSKIRI..... 14

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus õiguse kohta, mida kohaldatakse nõuete loovutamise kehtivusele kolmandate isikute suhtes (COM(2018)0096 – C8-0109/2018 – 2018/0044(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0096),

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 81 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0109/2018),

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,

– võttes arvesse kodukorra artiklit 59,

– võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A8-0000/2018),

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;

2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(15) Käesolevas määruses sätestatud kollisiooninormid peaksid reguleerima nõuete loovutamise ***asjaõiguslikke*** tagajärgi ***nii kõigi loovutamistehingu poolte vahel (st nõude loovutaja ja selle omandaja vahel ning nõude omandaja ja võlgniku vahel) kui ka*** kolmandate isikute ***(***näiteks nõude loovutaja võlausaldaja***)*** suhtes.	(15) Käesolevas määruses sätestatud kollisiooninormid peaksid reguleerima nõuete loovutamise tagajärgi kolmandate isikute***,*** näiteks nõude loovutaja võlausaldaja suhtes***, kuid mitte võlgniku suhtes***.

Or. en

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(16) Käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvad nõuded ***on nõuded*** klientide vastu, direktiivis 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta[44] määratletud finantsinstrumentidest tulenevad nõuded ja krediidiasutuses kontole kantud sularaha. Direktiivis 2014/65/EL määratletud finantsinstrumentide hulka kuuluvad väärtpaberid ja tuletisinstrumendid, millega kaubeldakse finantsturgudel. Kui väärtpaberit loetakse varaks, siis tuletisinstrument on leping, mis sisaldab nii lepingupoolte õigusi (või nõudeid) kui ka kohustusi.	(16) Käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvad nõuded ***hõlmavad nõudeid*** klientide vastu, ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu*** direktiivis 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta[44] määratletud finantsinstrumentidest tulenevad nõuded ja krediidiasutuses kontole kantud sularaha. Direktiivis 2014/65/EL määratletud finantsinstrumentide hulka kuuluvad väärtpaberid ja tuletisinstrumendid, millega kaubeldakse finantsturgudel. Kui väärtpaberit loetakse varaks, siis tuletisinstrument on leping, mis sisaldab nii lepingupoolte õigusi (või nõudeid) kui ka kohustusi.
[44] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349–496).	[44] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

Or. en

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(17) Käesolev määrus käsitleb nõuete loovutamise kehtivust kolmandate isikute suhtes. ***See ei hõlma*** lepingute (näiteks tuletislepingute) üleminekut, mis	(17) Käesolev määrus käsitleb nõuete loovutamise kehtivust kolmandate isikute suhtes. ***Täpsemalt hõlmab see*** lepingute (näiteks tuletislepingute) üleminekut, mis

sisaldavad nii õigusi (või nõudeid) kui ka kohustusi, ***ega*** õigusi ja kohustusi sisaldavate lepingute uuendamist (novatsiooni). ***Kuna käesolevas määruses ei käsitleta lepingute üleandmist ega uuendamist, reguleerib finantsinstrumentidega kauplemist ning nende kliirimist ja nendega arveldamist ka edaspidi õigus, mida kohaldatakse lepinguliste võlakohustuste suhtes Rooma I määruse kohaselt. Selle õiguse valivad tavaliselt lepingupooled või see määratakse kindlaks vastavalt finantsturgude suhtes kohaldatavatele mittediskretsionaarsetele eeskirjadele.***	sisaldavad nii õigusi (või nõudeid) kui ka kohustusi, ***ning*** õigusi ja kohustusi sisaldavate lepingute uuendamist (novatsiooni).
	Or. en

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(28) Väärtpaberistamise käigus ***loovutatavate*** nõuete ***loovutamise kehtivusele kolmandate isikute suhtes kohaldatava õiguse kindlaksmääramisel tuleks tagada paindlikkus***, ***selleks et vastata kõigi väärtpaberistajate vajadustele ja hõlbustada piiriülese*** väärtpaberistamise ***turu laienemist väiksemate ettevõtjateni***. ***Kuigi väärtpaberistamise käigus loovutatavate nõuete loovutamise kehtivusele kolmandate isikute suhtes tuleks reeglina kohaldada nõude loovutaja hariliku viibimiskoha õigust***, ***peaks nõude loovutajal (väärtpaberistamise tehingu algataja) ja nõude omandajal (eriotstarbeline*** ettevõtja***) olema võimalus valida, et nõuete loovutamise kehtivusele kolmandate isikute*** suhtes ***kohaldub loovutatava nõude õigus***. ***Nõude loovutajal ja selle omandajal peaks olema võimalus otsustada***, ***et väärtpaberistamise***	(28) Väärtpaberistamise käigus ***toimub*** nõuete ***loovutamine tavaliselt finantseerimisasutuselt eriotstarbelisele ettevõtjale***, ***kes on asutatud*** väärtpaberistamise ***eesmärgil***. ***Sageli loovutavad eri liikmesriikide asutused nõuded samale eriotstarbelisele ettevõtjale, mille tulemusena kehtib eriotstarbelise ettevõtja suhtes mitu erinevat õiguskorda. Üldpõhimõte, mille kohaselt tuleks lähtuda nõude loovutaja harilikust viibimiskohast, tagaks väärtpaberistamise eesmärgil nõuete loovutamise puhul piisava ettearvatavuse.***

käigus loovutatavate nõuete loovutamise kehtivust kolmandate isikute suhtes reguleerib üldnormina nõude loovutaja ***hariliku viibimiskoha õigus, või valida loovutatava nõude õigus****, võttes arvesse tehingu struktuuri ja eripära, näiteks* väärtpaberistamise ***tehingu algatajate arvu ja asukohta ning seda, mitme riigi õigused reguleerivad loovutatavaid nõudeid.***

Or. en

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Käesolevat määrust kohaldatakse kollisiooni korral nõuete loovutamise kehtivusele kolmandate isikute suhtes tsiviil- ja kaubandusasjades.	Käesolevat määrust kohaldatakse kollisiooni korral nõuete loovutamise kehtivusele kolmandate isikute suhtes tsiviil- ja kaubandusasjades***, v.a loovutatava nõude kehtivusele kolmandast isikust võlgniku suhtes***.

Or. en

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 2 – punkt f a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	f a) nõuete loovutamine määruse (EL) 2015/848 kohaste kõiki võlakohustusi hõlmavate menetluste käigus.

Or. en

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt e

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(e) „kehtivus kolmandate isikute suhtes“ – asjaõiguslik toime, st nõude omandaja eelisseisund talle loovutatud nõude kuuluvuse osas sama või funktsionaalselt samasuguse nõude teiste omandajate või kasusaajate, samuti nõude loovutaja võlausaldajate ja muude kolmandate isikute suhtes;	(e) „kehtivus kolmandate isikute suhtes“ – asjaõiguslik toime, st nõude omandaja eelisseisund talle loovutatud nõude kuuluvuse osas sama või funktsionaalselt samasuguse nõude teiste omandajate või kasusaajate, samuti nõude loovutaja võlausaldajate ja muude kolmandate isikute***, v.a võlgnike*** suhtes;

Or. en

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt h

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(h) „sularaha“ – raha, mis on krediidiasutuse kontole krediteeritud mis tahes vääringus;	***välja jäetud***

Or. en

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Nõude loovutamise kehtivust kolmandate isikute suhtes reguleerib selle riigi õigus, kus asub nõude loovutaja harilik viibimiskoht ***asjaomasel*** ajal, kui käesolevas artiklis ei ole sätestatud teisiti.	Nõude loovutamise kehtivust kolmandate isikute suhtes reguleerib selle riigi õigus, kus asub nõude loovutaja harilik viibimiskoht ***loovutamislepingu sõlmimise*** ajal, kui käesolevas artiklis ei ole sätestatud teisiti.

Or. en

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Kui nõude loovutaja harilik viibimiskoht on muutunud sama nõude kahe loovutamise vahel erinevatele omandajatele, reguleerib ühe omandaja eelisseisundit teise omandaja ees selle riigi õigus, kus nõude loovutaja harilik viibimiskoht asus selle loovutamistehingu ajal, mis vastavalt esimesele lõigule kohaldatava õiguse kohaselt muutus kolmandate isikute suhtes esimesena kehtivaks.	Kui nõude loovutaja harilik viibimiskoht on muutunud sama nõude kahe loovutamise vahel erinevatele omandajatele, reguleerib ühe omandaja eelisseisundit teise omandaja ees selle riigi õigus, kus nõude loovutaja harilik viibimiskoht asus selle loovutamistehingu ajal, mis vastavalt esimesele lõigule kohaldatava õiguse kohaselt muutus ***muude*** kolmandate isikute suhtes esimesena kehtivaks.

Or. en

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. ***Loovutatava*** nõude suhtes kohaldatav õigus ***reguleerib*** järgmiste nõuete loovutamise kehtivust kolmandate isikute suhtes:	2. ***Vaatamata käesoleva artikli lõikele 1 reguleerib loovutatava*** nõude suhtes kohaldatav õigus järgmiste nõuete loovutamise kehtivust kolmandate isikute suhtes:

Or. en

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(a) krediidiasutuses kontole kantud ***sularaha***;	(a) krediidiasutuses kontole kantud ***raha***;

Or. en

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Väärtpaberistamise ***puhul*** võivad nõude loovutaja ja selle omandaja ***valida*** nõuete loovutamise kehtivusele kolmandate isikute suhtes ***kohaldatava õigusena loovutatava nõude õiguse***.	***Lõikes 2 osutatud nõuete loovutamisel*** väärtpaberistamise ***eesmärgil*** võivad nõude loovutaja ja selle omandaja ***otsustada, et kõikide*** nõuete loovutamise kehtivusele kolmandate isikute suhtes ***kohaldatakse kõige suurema arvu loovutatavate nõuete suhtes kohaldatavat õigust***.

Or. en

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Prioriteedikonflikti sama nõude omandajate vahel, kui ühe loovutamise kehtivust kolmandate isikute suhtes reguleerib nõude loovutaja hariliku viibimiskoha õigus ja teiste loovutamiste kehtivust kolmandate isikute suhtes reguleerib loovutatava nõude õigus, reguleerib õigus, mida kohaldatakse selle nõude loovutamise kehtivusele kolmandate isikute suhtes, mis kohaldatava õiguse	4. Prioriteedikonflikti sama nõude omandajate vahel, kui ühe loovutamise kehtivust kolmandate isikute suhtes reguleerib nõude loovutaja hariliku viibimiskoha õigus ja teiste loovutamiste kehtivust kolmandate isikute suhtes reguleerib loovutatava nõude õigus, reguleerib õigus, mida kohaldatakse selle nõude loovutamise kehtivusele kolmandate isikute suhtes, mis kohaldatava õiguse

kohaselt hakkab kolmandate isikute suhtes esimesena kehtima.	kohaselt hakkab ***muude*** kolmandate isikute suhtes esimesena kehtima.

Or. en

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2 a. Jõustatakse selle liikmesriigi õiguse imperatiivsed sätted, kus loovutamine peab toimuma või on toimunud, niivõrd kuivõrd need imperatiivsed sätted muudavad loovutamislepingu täitmise ebaseaduslikuks.

Or. en

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Vastavalt käesolevale määrusele kohaldatava õiguse kohaselt määratakse kindlaks, kas kolmas isik on pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva loovutatud nõude suhtes eelisseisundis teise kolmanda isiku ees, kes omandas sama nõude suhtes õiguse enne käesoleva määruse kohaldamist.	2. Vastavalt käesolevale määrusele kohaldatava õiguse kohaselt määratakse kindlaks, kas kolmas isik on pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva loovutatud nõude suhtes eelisseisundis teise kolmanda isiku ees, kes omandas sama nõude suhtes õiguse enne käesoleva määruse kohaldamist. ***Loovutamisest tulenevate konkureerivate nõuete korral määratakse asjaomaste nõude omandajate õigused vastavalt käesolevale määrusele kohaldatava õiguse kohaselt kindlaks üksnes nende loovutamislepingute puhul, mis on sõlmitud pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva.***

SELETUSKIRI

Sätted nõuete loovutamise kehtivuse kohta kolmandate isikute suhtes sisaldusid komisjoni ettepanekus, millest hiljem sai Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määrus (EÜ) nr 593/2008 lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta („Rooma I“), kuid need ei jõudnud lõppteksti. Seadusandjate selge soov neid küsimusi Rooma I määrusest välja jättes oli see, et komisjon esitaks hiljem uue ettepaneku.

Sama teema tõstatus uuesti seoses 2015. aasta kapitaliturgude liidu tegevuskavaga. 2017. aasta mais esitati komisjoni vahehindamises meetmed, mis on veel vaja võtta 2019. aastaks kapitaliturgude liidu põhielementide paikapanemiseks, selleks et kõrvaldada piiriülest investeerimist takistavad tõkked ja vähendada rahastamiskulusid.

Raporti ulatus
Komisjoni ettepanekus on 15 artiklit ja see järgib täpselt Rooma I ja II määrust. Raportis keskendutakse sätetele, mis esinevad ainult ettepanekus, ning Rooma I ja II määrusest otse üle võetud sätteid ei muudeta. Sellise lähenemise kasuks otsustati sellepärast, et oleks võimalik see seadusandlik menetlus enne parlamendi ametiaja lõppu lõpule viia.

Üldpõhimõte
Komisjoni ettepaneku kohaselt on nõuete loovutamisel üldpõhimõte see, et kohaldatakse nõude loovutaja hariliku viibimiskoha õigust. Selline põhimõte kehtib osas liikmesriikides, samas kui teistes kohaldatakse näiteks loovutatud nõudele kohaldatavat õigust. Nõude loovutamine võib negatiivselt mõjutada nõude loovutaja võlausaldajaid või muid nõude loovutajaga seotud kolmandaid isikuid. Selles suhtes tagab nõude loovutaja hariliku viibimiskoha õiguse kohaldamine parema läbipaistvuse ja ettearvatavuse kolmandatele isikutele, kes võivad olla asjaga seotud.

Võlgnike selge väljajätmine
Nõude loovutamisest võlgnikule tulenevate tagajärgede suhtes kohaldatavat õigust reguleerib Rooma I määruse artikkel 14. Kui käesolevas määruses võlgnikke kolmandate isikute seast selgelt välja ei jäeta, tähendaks see seda, et tuleks kohaldada vastavat Rooma I määruse sätet, kuna see on *lex specialis*, kuid siis võib tekkida küsimus, mil määral käesolev määrus Rooma I määrust täiendab. Selleks, et kolmandast isikust võlgnikele tulenevaid tagajärgi reguleeriks üksnes Rooma I määrus, tuleks võlgnikud käesolevast määrusest selgelt välja jätta.

Maksejõuetusmenetluse väljajätmine
Kohaldatava õiguse normid on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta määruses (EL) 2015/848 maksejõuetusmenetluse kohta. Seetõttu tuleks ülalnimetatud määruse kohane kõiki võlakohustusi hõlmavate menetluste käigus toimunud nõuete loovutamine käesoleva määruse kohaldamisalast välja jätta.

Väärtpaberistamine
Komisjon on teinud ettepaneku, et nõude loovutaja ja omandaja saaksid valida, mis õigust kohaldatakse nõuete loovutamise kehtivusele kolmandate isikute suhtes. Selline norm oleks vastuolus Euroopa tsiviilõiguse aluspõhimõttega, mille kohaselt lepingu osalised ei või lepinguga mõjutada kolmandate poolte õigusi. Loovutamislepingu osalistele selles küsimuses

vaba valiku jätmine läheks liiga kaugele, eriti arvestades artiklit 3. Selle asemel võiks lasta väärtpaberistamise tehingu pooltel otsustada, et kõikide nõuete suhtes kohaldatakse kõige suurema arvu nõuete suhtes kohaldatavat õigust. Nii oleks tagatud piisav ühtlustamine ja samas ka piisaval tasemel kaitse kolmandatele isikutele.